

Codul civil

și Legea de punere în aplicare

Ediție actualizată la
8 ianuarie 2026

CARTEA A IV-A. DESPRE MOȘTENIRE ȘI LIBERALITĂȚI^[1]

Titlul I. Dispoziții referitoare la moștenire în general

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 953. Noțiune. Moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate către una sau mai multe persoane în ființă.

Legislație conexă: art. 46 C. Rom.

Art. 954. Deschiderea moștenirii. (1) Moștenirea unei persoane se deschide în momentul decesului acesteia.

(2) Moștenirea se deschide la ultimul domiciliu al defunctului. Dovada ultimului domiciliu se face cu certificatul de deces sau, după caz, cu hotărârea judecătorească declarativă de moarte rămasă definitivă.

(3) Dacă ultimul domiciliu al defunctului nu este cunoscut sau nu se află pe teritoriul României, moștenirea se deschide la locul din țară aflat în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, cu condiția ca în această circumscripție să existe cel puțin un bun imobil al celui care lasă moștenirea. În cazul în care în patrimoniul succesoral nu există bunuri imobile, locul deschiderii moștenirii este în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat, cu condiția ca în această circumscripție să se afle bunuri mobile ale celui ce lasă moștenirea. Atunci când în patrimoniul succesoral nu există bunuri situate în România, locul deschiderii moștenirii este în circumscripția notarului public celui dintâi sesizat.

(4) Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător atunci când primul organ sesizat în vederea desfășurării procedurii succesoriale este instanța judecătorească. *[R.A.: art. 651 C. civ. 1864]*

Legea de aplicare: ► Art. 91. Moștenirile deschise înainte de intrarea în vigoare a Codului civil sunt supuse legii în vigoare la data deschiderii moștenirii. ► Art. 92. Dispozițiile art. 954 alin. (3) și (4) din Codul civil se aplică numai procedurilor succesoriale notariale sau judiciare începute după intrarea în vigoare a Codului civil.

Legislație conexă: ► Secțiunea a 3-a – „Procedura succesorală” (art. 103-120) – din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată (M. Of. nr. 237 din 19 martie 2018); ► Secțiunea a 4-a – „Procedura succesorală” (art. 233-259) – din Regulamentul de aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 2333/C/2013 (M. Of. nr. 479 din 1 august 2013).

Art. 955. Felurile moștenirii. (1) Patrimoniul defunctului se transmite prin moștenire legală, în măsura în care cel care lasă moștenirea nu a dispus altfel prin testament.

^[1] Dispozițiile tranzitorii și de punere în aplicare a cărții a IV-a sunt cuprinse în art. 91-98 din Legea nr. 71/2011.

(2) O parte din patrimoniul defunctului se poate transmite prin moștenire testamentară, iar cealaltă parte prin moștenire legală. *[R.A.: art. 650 C. civ. 1864]*

Art. 956. Actele juridice asupra moștenirii nedeschise. Dacă prin lege nu se prevede altfel, sunt lovite de nulitate absolută actele juridice având ca obiect drepturi eventuale asupra unei moșteniri nedeschise încă, precum actele prin care se acceptă moștenirea sau se renunță la aceasta, înainte de deschiderea ei, ori actele prin care se înstrăinează sau se promite înstrăinarea unor drepturi care s-ar putea dobândi la deschiderea moștenirii. *[R.A.: art. 702 și art. 965 alin. (2) C. civ. 1864]*

Capitolul II. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni

Art. 957. Capacitatea de a moșteni. (1) O persoană poate moșteni dacă există la momentul deschiderii moștenirii. Dispozițiile art. 36, 53 și 208 sunt aplicabile.

(2) Dacă, în cazul morții mai multor persoane, nu se poate stabili că una a supraviețuit alteia, acestea nu au capacitatea de a se moșteni una pe alta. *[R.A.: art. 654 alin. (1) C. civ. 1864 și art. 21 din Decretul nr. 31/1954]*

Art. 958. Nedemnitatea de drept. (1) Este de drept nedemnă de a moșteni:

a) persoana condamnată penal pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe cel care lasă moștenirea;

b) persoana condamnată penal pentru săvârșirea, înainte de deschiderea moștenirii, a unei infracțiuni cu intenția de a-l ucide pe un alt succesibil care, dacă moștenirea ar fi fost deschisă la data săvârșirii faptei, ar fi înlăturat sau ar fi restrâns vocația la moștenire a făptuitorului.

(2) În cazul în care condamnarea pentru faptele menționate la alin. (1) este împiedicată prin decesul autorului faptei, prin amnistie sau prin prescripția răspunderii penale, nedemnitatea operează dacă acele fapte au fost constatate printr-o hotărâre judecătorească civilă definitivă.

(3) Nedemnitatea de drept poate fi constatată oricând, la cererea oricărei persoane interesate sau din oficiu de către instanța de judecată ori de către notarul public, pe baza hotărârii judecătorești din care rezultă nedemnitatea. *[R.A.: art. 655 C. civ. 1864]*

Legea de aplicare: Art. 93. Prevederile art. 958 și 959 din Codul civil se aplică numai faptelor săvârșite după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 959. Nedemnitatea judiciară. (1) Poate fi declarată nedemnă de a moșteni:

a) persoana condamnată penal pentru săvârșirea, cu intenție, împotriva celui care lasă moștenirea a unor fapte grave de violență, fizică sau morală, ori, după caz, a unor fapte care au avut ca urmare moartea victimei;

b) persoana care, cu rea-credință, a ascuns, a alterat, a distrus sau a falsificat testamentul defunctului;

c) persoana care, prin dol sau violență, l-a împiedicat pe cel care lasă moștenirea să întocmească, să modifice sau să revoce testamentul.

(2) Sub sancțiunea decăderii, orice succesibil poate cere instanței judecătorești să declare nedemnitatea în termen de un an de la data deschiderii moștenirii.

Introducerea acțiunii constituie un act de acceptare tacită a moștenirii de către succesibilul reclamant.

(3) Dacă hotărârea de condamnare pentru faptele prevăzute la alin. (1) lit. a) se pronunță ulterior datei deschiderii moștenirii, termenul de un an se calculează de la data rămânării definitive a hotărârii de condamnare.

(4) Atunci când condamnarea pentru faptele menționate la alin. (1) lit. a) este împiedicată prin decesul autorului faptei, prin amnistie sau prin prescripția răspunderii penale, nedemnitățile se poate declara dacă acele fapte au fost constatate printr-o hotărâre judecătorească civilă definitivă. În acest caz, termenul de un an curge de la apariția cauzei de împiedicare a condamnării, dacă aceasta a intervenit după deschiderea moștenirii.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), termenul de un an curge de la data când succesibilul a cunoscut motivul de nedemnitate, dacă această dată este ulterioară deschiderii moștenirii.

(6) Comuna, orașul sau, după caz, municipiul în a cărui rază teritorială se aflau bunurile la data deschiderii moștenirii poate introduce acțiunea prevăzută la alin. (2), în cazul în care, cu excepția autorului uneia dintre faptele prevăzute la alin. (1), nu mai există alți succesibili. Dispozițiile alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător.

Legea de aplicare: Art. 93. Prevederile art. 958 și 959 din Codul civil se aplică numai faptelor săvârșite după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 960. Efectele nedemnității. (1) Nedemnul este înlăturat atât de la moștenirea legală, cât și de la cea testamentară.

(2) Posesia exercitată de nedemn asupra bunurilor moștenirii este considerată posesie de rea-credință.

(3) Actele de conservare, precum și actele de administrare, în măsura în care profită moștenitorilor, încheiate între nedemn și terți, sunt valabile. De asemenea, se mențin și actele de dispoziție cu titlu oneros încheiate între nedemn și terți dobânditori de bună-credință, regulile din materia cărții funciare fiind însă aplicabile.
[R.A.: art. 657 C. civ. 1864]

Art. 961. Înlăturarea efectelor nedemnității. (1) Efectele nedemnității de drept sau judiciare pot fi înlăturate expres prin testament sau printr-un act autentic notarial de către cel care lasă moștenirea. Fără o declarație expresă, nu constituie înlăturare a efectelor nedemnității legatul lăsat nedemnului după săvârșirea faptei care atrage nedemnitățile.

(2) Efectele nedemnității nu pot fi înlăturate prin reabilitarea nedemnului, amnistie intervenită după condamnare, grațiere sau prin prescripția executării pedepsei penale.

Art. 962. Vocația la moștenire. Pentru a putea moșteni, o persoană trebuie să aibă calitatea cerută de lege sau să fi fost desemnată de către defunct prin testament.

Titlul II. Moștenirea legală

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 963. Moștenitorii legali. (1) Moștenirea se cuvine, în ordinea și după regulile stabilite în prezentul titlu, soțului supraviețuitor și rudelor defunctului, și anume descendenților, ascendenților și colateralilor acestuia, după caz.

(2) Descendenții și ascendenții au vocație la moștenire indiferent de gradul de rudenie cu defunctul, iar colateralii numai până la gradul al patrulea inclusiv.

(3) În lipsa moștenitorilor legali sau testamentari, patrimoniul defunctului se transmite comunei, orașului sau, după caz, municipiului în a cărui rază teritorială se aflau bunurile la data deschiderii moștenirii. *[R.A.: art. 659 și art. 680 C. civ. 1864; art. 1 din Legea nr. 319/1944]*

Art. 964. Principiile generale ale devoluțiunii legale a moștenirii. (1) Rudele defunctului vin la moștenire în următoarea ordine:

- a) clasa întâi: descendenții;
- b) clasa a doua: ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați;
- c) clasa a treia: ascendenții ordinari;
- d) clasa a patra: colateralii ordinari.

(2) Dacă în urma dezmoștenirii rudele defunctului din clasa cea mai apropiată nu pot culege întreaga moștenire, atunci partea rămasă se atribuie rudelor din clasa subsecventă care îndeplinesc condițiile pentru a moșteni.

(3) Înăuntrul fiecărei clase, rudele de gradul cel mai apropiat cu defunctul înlătură de la moștenire rudele de grad mai îndepărtat, cu excepția cazurilor pentru care legea dispune altfel.

(4) Între rudele din aceeași clasă și de același grad, moștenirea se împarte în mod egal, dacă legea nu prevede altfel. *[R.A.: art. 659, art. 669-673 C. civ. 1864]*

Capitolul II. Reprezentarea succesorală

Art. 965. Noțiune. Prin reprezentare succesorală, un moștenitor legal de un grad mai îndepărtat, numit reprezentant, urcă, în virtutea legii, în drepturile ascendentului său, numit reprezentat, pentru a culege partea din moștenire ce i s-ar fi cuvenit acestuia dacă nu ar fi fost nedemn față de defunct sau decedat la data deschiderii moștenirii. *[R.A.: art. 664 C. civ. 1864]*

Art. 966. Domeniul de aplicare. (1) Pot veni la moștenire prin reprezentare succesorală numai descendenții copiilor defunctului și descendenții fraților sau surorilor defunctului.

(2) În limitele prevăzute la alin. (1) și dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 967, reprezentarea operează în toate cazurile, fără a deosebi după cum reprezentanții sunt rude de același grad ori de grade diferite în raport cu defunctul. *[R.A.: art. 665-666 C. civ. 1864]*

Art. 967. Condiții. (1) Poate fi reprezentată persoana lipsită de capacitatea de a moșteni, precum și nedemnul, chiar aflat în viață la data deschiderii moștenirii.

(2) Pentru a veni prin reprezentare succesorală la moștenirea defunctului, reprezentantul trebuie să îndeplinească toate condițiile generale pentru a-l moșteni pe acesta.

(3) Reprezentarea operează chiar dacă reprezentantul este nedemn față de reprezentat sau a renunțat la moștenirea lăsată de acesta ori a fost dezmoștenit de el.

Art. 968. Efectul general al reprezentării succesorale. (1) În cazurile în care operează reprezentarea succesorală, moștenirea se împarte pe tulpină.

(2) Prin *tulpină* se înțelege:

– înăuntrul clasei întâi, descendentul de gradul întâi care culege moștenirea sau este reprezentat la moștenire;

– înăuntrul clasei a doua, colateralul privilegiat de gradul al doilea care culege moștenirea sau este reprezentat la moștenire.

(3) Dacă aceeași tulpină a produs mai multe ramuri, în cadrul fiecărei ramuri subdivizarea se face tot pe tulpină, partea cuvenită descendenților de același grad din aceeași ramură împărțindu-se între ei în mod egal. [*R.A.: art. 667 C. civ. 1864*]

Art. 969. Efectul particular al reprezentării succesorale. (1) Copiii nedemnului concepuți înainte de deschiderea moștenirii de la care nedemnul a fost exclus vor raporta la moștenirea acestuia din urmă bunurile pe care le-au moștenit prin reprezentarea nedemnului, dacă vin la moștenirea lui în concurs cu alți copii ai săi, concepuți după deschiderea moștenirii de la care a fost înlăturat nedemnul. Raportul se face numai în cazul și în măsura în care valoarea bunurilor primite prin reprezentarea nedemnului a depășit valoarea pasivului succesoral pe care reprezentantul a trebuit să îl suporte ca urmare a reprezentării.

(2) Raportul se face potrivit dispozițiilor prevăzute în secțiunea a 2-a a cap. IV din titlul IV al prezentei cărți.

Capitolul III. Moștenitorii legali

Secțiunea 1. Soțul supraviețuitor

Art. 970. Condiții. Soțul supraviețuitor îl moștenește pe soțul decedat dacă, la data deschiderii moștenirii, nu există o hotărâre de divorț definitivă.

Art. 971. Vocația la moștenire a soțului supraviețuitor. (1) Soțul supraviețuitor este chemat la moștenire în concurs cu oricare dintre clasele de moștenitori legali.

(2) În absența persoanelor prevăzute la alin. (1) sau dacă niciuna dintre ele nu vrea ori nu poate să vină la moștenire, soțul supraviețuitor culege întreaga moștenire. [*R.A.: art. 1 lit. e) din Legea nr. 319/1944*]

Art. 972. Cota succesorală a soțului supraviețuitor. (1) Cota soțului supraviețuitor este de:

- a) un sfert din moștenire, dacă vine în concurs cu descendenții defunctului;
- b) o treime din moștenire, dacă vine în concurs atât cu ascendenți privilegiați, cât și cu colaterali privilegiați ai defunctului;
- c) o jumătate din moștenire, dacă vine în concurs fie numai cu ascendenți privilegiați, fie numai cu colaterali privilegiați ai defunctului;

d) trei sferturi din moștenire, dacă vine în concurs fie cu ascendenți ordinari, fie cu colaterali ordinari ai defunctului.

(2) Cota soțului supraviețuitor în concurs cu moștenitori legali aparținând unor clase diferite se stabilește ca și când acesta ar fi venit în concurs numai cu cea mai apropiată dintre ele.

(3) Dacă, în urma căsătoriei putative, două sau mai multe persoane au situația unui soț supraviețuitor, cota stabilită potrivit alin. (1) și (2) se împarte în mod egal între acestea. [R.A.: art. 1 din Legea nr. 319/1944]

Art. 973. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor. (1) Soțul supraviețuitor care nu este titular al niciunui drept real de a folosi o altă locuință corespunzătoare nevoilor sale beneficiază de un drept de abitație asupra casei în care a locuit până la data deschiderii moștenirii, dacă această casă face parte din bunurile moștenirii.

(2) Dreptul de abitație este gratuit, inalienabil și insesizabil.

(3) Oricare dintre moștenitori poate cere fie restrângerea dreptului de abitație, dacă locuința nu este necesară în întregime soțului supraviețuitor, fie schimbarea obiectului abitației, dacă pune la dispoziția soțului supraviețuitor o altă locuință corespunzătoare.

(4) Dreptul de abitație se stinge la partaj, dar nu mai devreme de un an de la data deschiderii moștenirii. Acest drept încetează, chiar înainte de împlinirea termenului de un an, în caz de recăsătorire a soțului supraviețuitor.

(5) Toate litigiile cu privire la dreptul de abitație reglementat prin prezentul articol se soluționează de către instanța competentă să judece partajul moștenirii, care va hotărî de urgență, în camera de consiliu. [R.A.: art. 4 din Legea nr. 319/1944]

Art. 974. Dreptul special de moștenire al soțului supraviețuitor. Când nu vine în concurs cu descendenții defunctului, soțul supraviețuitor moștenește, pe lângă cota stabilită potrivit art. 972, mobilierul și obiectele de uz casnic care au fost afectate folosinței comune a soților. [R.A.: art. 5 din Legea nr. 319/1944]

Secțiunea a 2-a. Descendenții defunctului

Art. 975. Dreptul de moștenire al descendenților. (1) Descendenții sunt copiii defunctului și urmașii lor în linie dreaptă la nesfârșit.

(2) Descendenții defunctului înlătură moștenitorii din celelalte clase și vin la moștenire în ordinea proximității gradului de rudenie. Dispozițiile art. 964 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) În concurs cu soțul supraviețuitor, descendenții defunctului, indiferent de numărul lor, culeg împreună trei sferturi din moștenire.

(4) Moștenirea sau partea din moștenire care li se cuvine descendenților se împarte între aceștia în mod egal, când vin la moștenire în nume propriu, ori pe tulpină, când vin la moștenire prin reprezentare succesorală. [R.A.: art. 1 lit. a) din Legea nr. 319/1944; art. 669 C. civ. 1864]

Secțiunea a 3-a. Ascendenții privilegiați și colaterali privilegiați

Art. 976. Vocația la moștenire a ascendenților privilegiați și a colateralilor privilegiați. (1) Ascendenții privilegiați sunt tatăl și mama defunctului.

(2) Colateralii privilegiați sunt frații și surorile defunctului, precum și descendenții acestora, până la al patrulea grad inclusiv cu defunctul.

(3) Ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați vin la moștenire dacă descendenții nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a moșteni. Dispozițiile art. 963 alin. (2) se aplică în mod corespunzător. *[R.A.: art. 670 C. civ. 1864]*

Art. 977. Împărțirea moștenirii între soțul supraviețuitor, ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați. (1) Dacă soțul supraviețuitor vine la moștenire în concurs atât cu ascendenți privilegiați, cât și cu colaterali privilegiați ai defunctului, partea cuvenită clasei a doua este de două treimi din moștenire.

(2) Dacă soțul supraviețuitor vine la moștenire în concurs fie numai cu ascendenți privilegiați, fie numai cu colaterali privilegiați ai defunctului, partea cuvenită clasei a doua este de o jumătate din moștenire. *[R.A.: art. 1 lit. b) și c) din Legea nr. 319/1944]*

Art. 978. Împărțirea moștenirii între ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați. Moștenirea sau partea din moștenire cuvenită ascendenților privilegiați și colateralilor privilegiați se împarte între aceștia în funcție de numărul ascendenților privilegiați care vin la moștenire, după cum urmează:

a) în cazul în care la moștenire vine un singur părinte, acesta va culege un sfert, iar colateralii privilegiați, indiferent de numărul lor, vor culege trei sferturi;

b) în cazul în care la moștenire vin 2 părinți, aceștia vor culege împreună o jumătate, iar colateralii privilegiați, indiferent de numărul lor, vor culege cealaltă jumătate. *[R.A.: art. 671 și art. 673 C. civ. 1864]*

Art. 979. Absența ascendenților privilegiați sau a colateralilor privilegiați.

(1) În cazul în care colateralii privilegiați nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a moșteni, ascendenții privilegiați vor culege moștenirea sau partea din moștenire cuvenită clasei a doua.

(2) În cazul în care ascendenții privilegiați nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a moșteni, colateralii privilegiați vor culege moștenirea sau partea din moștenire cuvenită clasei a doua. *[R.A.: art. 672 C. civ. 1864]*

Art. 980. Împărțirea moștenirii între ascendenții privilegiați. Moștenirea sau partea din moștenire cuvenită ascendenților privilegiați se împarte între aceștia în mod egal. *[R.A.: art. 670 C. civ. 1864]*

Art. 981. Împărțirea moștenirii între colateralii privilegiați. (1) Moștenirea sau partea din moștenire cuvenită colateralilor privilegiați se împarte între aceștia în mod egal.

(2) În cazul în care colateralii privilegiați vin la moștenire prin reprezentare succesorală, moștenirea sau partea din moștenire ce li se cuvine se împarte între ei pe tulpină.

(3) În cazul în care colateralii privilegiați sunt rude cu defunctul pe linii laterale diferite, moștenirea sau partea din moștenire ce li se cuvine se împarte, în mod egal, între linia maternă și cea paternă. În cadrul fiecărei linii, sunt aplicabile dispozițiile alin. (1) și (2).

(4) În ipoteza prevăzută la alin. (3), colateralii privilegiați care sunt rude cu defunctul pe ambele linii vor culege, pe fiecare dintre acestea, partea din moștenire ce li se cuvine. *[R.A.: art. 674 C. civ. 1864]*

Secțiunea a 4-a. Ascendenții ordinari

Art. 982. Dreptul de moștenire al ascendenților ordinari. (1) Ascendenții ordinari sunt rudele în linie dreaptă ascendentă ale defunctului, cu excepția părinților acestuia.

(2) Ascendenții ordinari vin la moștenire dacă descendenții, ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a moșteni. Dispozițiile art. 964 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) Ascendenții ordinari vin la moștenire în ordinea gradelor de rudenie cu defunctul.

(4) În concurs cu soțul supraviețuitor, ascendenții ordinari ai defunctului, indiferent de numărul lor, culeg împreună un sfert din moștenire.

(5) Moștenirea sau partea din moștenire cuvenită ascendenților ordinari de același grad se împarte între aceștia în mod egal. *[R.A.: art. 675 C. civ. 1864; art. 1 lit. d) din Legea nr. 319/1944]*

Secțiunea a 5-a. Colateralii ordinari

Art. 983. Dreptul de moștenire al colateralilor ordinari. (1) Colateralii ordinari sunt rudele colaterale ale defunctului până la gradul al patrulea inclusiv, cu excepția colateralilor privilegiați.

(2) Colateralii ordinari vin la moștenire dacă descendenții, ascendenții privilegiați, colateralii privilegiați și ascendenții ordinari nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a moșteni. Dispozițiile art. 964 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) Colateralii ordinari vin la moștenire în ordinea gradelor de rudenie cu defunctul.

(4) În concurs cu soțul supraviețuitor, colateralii ordinari ai defunctului, indiferent de numărul lor, culeg împreună un sfert din moștenire.

(5) Moștenirea sau partea din moștenire cuvenită colateralilor ordinari de același grad se împarte între aceștia în mod egal. *[R.A.: art. 675 C. civ. 1864; art. 1 lit. d) din Legea nr. 319/1944]*

Titlul III. Liberalitățile

Capitolul I. Dispoziții comune

Secțiunea 1. Dispoziții preliminare

Art. 984. Noțiune și categorii. (1) Liberalitatea este actul juridic prin care o persoană dispune cu titlu gratuit de bunurile sale, în tot sau în parte, în favoarea unei alte persoane.

(2) Nu se pot face liberalități decât prin donație sau prin legat cuprins în testament. *[R.A.: art. 800 C. civ. 1864]*

Art. 985. Donația. Donația este contractul prin care, cu intenția de a gratifica, o parte, numită donator, dispune în mod irevocabil de un bun în favoarea celeilalte părți, numită donatar. *[R.A.: art. 801 C. civ. 1864]*

Art. 986. Legatul. Legatul este dispoziția testamentară prin care testatorul stipulează ca, la decesul său, unul sau mai mulți legatari să dobândească întregul său patrimoniu, o fracțiune din acesta sau anumite bunuri determinate. *[R.A.: art. 802 C. civ. 1864]*

Secțiunea a 2-a. Capacitatea în materie de liberalități

Art. 987. Capacitatea de folosință. (1) Orice persoană poate face și primi liberalități, cu respectarea regulilor privind capacitatea.

(2) Condiția capacității de a dispune prin liberalități trebuie îndeplinită la data la care dispunătorul își exprimă consimțământul.

(3) Condiția capacității de a primi o donație trebuie îndeplinită la data la care donatarul acceptă donația.

(4) Condiția capacității de a primi un legat trebuie îndeplinită la data deschiderii moștenirii testatorului. *[R.A.: art. 808 C. civ. 1864]*

Art. 988. Lipsa capacității depline de exercițiu a dispunătorului. (1) Cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă nu poate dispune de bunurile sale prin liberalități, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Sub sancțiunea nulității relative, nici chiar după dobândirea capacității depline de exercițiu persoana nu poate dispune prin liberalități în folosul celui care a avut calitatea de reprezentant ori ocrotitor legal al său, înainte ca acesta să fi primit de la instanța de tutelă descărcare pentru gestiunea sa. Se exceptează situația în care reprezentantul ori, după caz, ocrotitorul legal este ascendentele dispunătorului. *[R.A.: art. 806, art. 807 și art. 809 C. civ. 1864]*

Art. 989. Desemnarea beneficiarului liberalității. (1) Sub sancțiunea nulității absolute, dispunătorul trebuie să îl determine pe beneficiarul liberalității ori cel puțin să prevadă criteriile pe baza cărora acest beneficiar să poată fi determinat la data la care liberalitatea produce efecte juridice.

(2) Persoana care nu există la data întocmirii liberalității poate beneficia de o liberalitate dacă aceasta este făcută în favoarea unei persoane capabile, cu sarcina pentru aceasta din urmă de a transmite beneficiarului obiectul liberalității îndată ce va fi posibil.

(3) Sub sancțiunea nulității absolute, dispunătorul nu poate lăsa unui terț dreptul de a-l desemna pe beneficiarul liberalității sau de a stabili obiectul acesteia. Cu toate acestea, repartizarea bunurilor transmise prin legat unor persoane desemnate de testator poate fi lăsată la aprecierea unui terț.

(4) Este valabilă liberalitatea făcută unei persoane desemnate de dispunător, cu o sarcină în favoarea unei persoane alese fie de gratificat, fie de un terț desemnat, la rândul său, tot de către dispunător.

Art. 990. Incapacitățile speciale. (1) Sunt anulabile liberalitățile făcute medicilor, farmaciștilor sau altor persoane, în perioada în care, în mod direct sau indirect,

îi acordau îngrijiri de specialitate dispunătorului pentru boala care este cauză a decesului.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1):

a) liberalitățile făcute soțului, rudelor în linie dreaptă sau colateraliilor privilegiați;
b) liberalitățile făcute altor rude până la al patrulea grad inclusiv, dacă, la data liberalității, dispunătorul nu are soț și nici rude în linie dreaptă sau colaterali privilegiați.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și în privința preoților sau a altor persoane care acordau asistență religioasă în timpul bolii care este cauză a decesului.

(4) Dacă dispunătorul a decedat din cauza bolii, termenul de prescripție a dreptului la acțiunea în anulare curge de la data la care moștenitorii au luat cunoștință de existența liberalității.

(5) În cazul în care dispunătorul s-a restabilit, legatul devine valabil, iar acțiunea în anularea donației poate fi introdusă în termen de 3 ani de la data la care dispunătorul s-a restabilit. [R.A.: art. 810 C. civ. 1864]

Art. 991. Incapacitățile speciale în materia legatelor. Sunt anulabile legatele în favoarea:

a) notarului public care a autentificat testamentul;
b) interpretului care a participat la procedura de autentificare a testamentului;
c) martorilor, în cazurile prevăzute la art. 1.043 alin. (2) și art. 1.047 alin. (3);
d) agenților instrumentatori, în cazurile prevăzute la art. 1.047;
e) persoanelor care au acordat, în mod legal, asistență juridică la redactarea testamentului.

Art. 992. Simulația. (1) Sancțiunea nulității relative prevăzute la art. 988 alin. (2), art. 990 și 991 se aplică și liberalităților deghizate sub forma unui contract cu titlu oneros sau făcute unei persoane interpuse.

(2) Sunt prezumate până la proba contrară ca fiind persoane interpuse ascendenții, descendenții și soțul persoanei incapabile de a primi liberalități, precum și ascendenții și descendenții soțului acestei persoane. [R.A.: art. 812 C. civ. 1864]

Secțiunea a 3-a. Substituțiile fideicomisare

Art. 993. Noțiune. Dispoziția prin care o persoană, denumită *instituit*, este însărcinată să administreze bunul sau bunurile care constituie obiectul liberalității și să le transmită unui terț, denumit *substituit*, desemnat de dispunător, nu produce efecte decât în cazul în care este permisă de lege. [R.A.: art. 803 C. civ. 1864]

Art. 994. Substituția fideicomisară. (1) O liberalitate poate fi grevată de o sarcină care constă în obligația instituitului, donatar sau legatar, de a administra bunurile care constituie obiectul liberalității și de a le transmite, la decesul său, substituitului desemnat de dispunător.

(2) Instituitului i se aplică în mod corespunzător dispozițiile din prezentul cod referitoare la fiduciar.

(3) Incapacitățile de a dispune se apreciază în raport cu dispunătorul, iar cele de a primi, în raport cu instituitul și cu substituitul.

Art. 995. Efectele cu privire la bunuri. (1) Sarcina prevăzută la art. 994 produce efecte numai cu privire la bunurile care au constituit obiectul liberalității și care la data decesului instituitului pot fi identificate și se află în patrimoniul său.

(2) Atunci când liberalitatea are ca obiect valori mobiliare, sarcina produce efecte și asupra valorilor mobiliare care le înlocuiesc.

(3) Dacă liberalitatea are ca obiect drepturi supuse formalităților de publicitate, sarcina trebuie să respecte aceleași formalități. În cazul imobilelor, sarcina este supusă notării în cartea funciară.

Art. 996. Drepturile substituitului. (1) Drepturile substituitului se nasc la moartea instituitului.

(2) Substituitul dobândește bunurile care constituie obiectul liberalității ca efect al voinței dispunătorului.

(3) Substituitul nu poate fi, la rândul său, supus obligației de administrare și de transmitere a bunurilor.

Art. 997. Garanțiile și asigurările. În vederea executării sarcinii, dispunătorul poate impune instituitului constituirea de garanții și încheierea unor contracte de asigurare.

Art. 998. Imputarea sarcinii asupra cotității disponibile. Dacă instituitul este moștenitor rezervatar al dispunătorului, sarcina nu poate încălca rezerva sa succesorală.

Art. 999. Acceptarea donației după decesul dispunătorului. Oferta de donație făcută substituitului poate fi acceptată de acesta și după decesul dispunătorului.

Art. 1.000. Ineficacitatea substituției. Atunci când substituitul predecedează instituitului sau renunță la beneficiul liberalității, bunul revine instituitului, cu excepția cazului în care s-a prevăzut că bunul va fi cules de moștenitorii substituitului ori a fost desemnat un al doilea substituit.

Secțiunea a 4-a. Liberalitățile reziduale

Art. 1.001. Noțiune. Dispunătorul poate stipula ca substituitul să fie gratificat cu ceea ce rămâne, la data decesului instituitului, din donațiile sau legatele făcute în favoarea acestuia din urmă.

Art. 1.002. Dreptul de dispoziție al instituitului. Liberalitatea reziduală nu îl împiedică pe instituit să încheie acte cu titlu oneros și nici să rețină bunurile ori sumele obținute în urma încheierii acestora.

Art. 1.003. Interdicția de a dispune cu titlu gratuit. (1) Instituitul nu poate dispune prin testament de bunurile care au constituit obiectul unei liberalități reziduale.

(2) Dispunătorul poate interzice instituitului să dispună de bunuri prin donație. Cu toate acestea, atunci când este moștenitor rezervatar al dispunătorului, instituitul păstrează posibilitatea de a dispune prin acte între vii sau pentru cauză de moarte de bunurile care au constituit obiectul donațiilor imputate asupra rezervei sale succesoriale.

Art. 1.004. Independența patrimonială a instituitului. Instituitul nu este ținut să dea socoteală dispunătorului ori moștenitorilor acestuia.

Art. 1.005. Aplicarea regulilor substituției fideicomisare. Dispozițiile prevăzute la art. 995, art. 996 alin. (2), art. 997, 999 și 1.000 sunt aplicabile liberalităților reziduale.

Secțiunea a 5-a. Revizuirea condițiilor și sarcinilor

Art. 1.006. Domeniul de aplicare. Dacă, din cauza unor situații imprevizibile și neimputabile beneficiarului, survenite acceptării liberalității^[1], îndeplinirea condițiilor sau executarea sarcinilor care afectează liberalitatea a devenit extrem de dificilă ori excesiv de oneroasă pentru beneficiar, acesta poate cere revizuirea sarcinilor sau a condițiilor.

Art. 1.007. Soluționarea cererii de revizuire. (1) Cu respectarea, pe cât posibil, a voinței dispunătorului, instanța de judecată sesizată cu cererea de revizuire poate să dispună modificări cantitative sau calitative ale condițiilor sau ale sarcinilor care afectează liberalitatea ori să le grupeze cu acelea similare provenind din alte liberalități.

(2) Instanța de judecată poate autoriza înstrăinarea parțială sau totală a obiectului liberalității, stabilind ca prețul să fie folosit în scopuri conforme cu voința dispunătorului, precum și orice alte măsuri care să mențină pe cât posibil destinația urmărită de acesta.

Art. 1.008. Înlăturarea efectelor revizuirii. Dacă motivele care au determinat revizuirea condițiilor sau a sarcinilor nu mai subzistă, persoana interesată poate cere înlăturarea pentru viitor a efectelor revizuirii.

Secțiunea a 6-a. Dispoziții speciale

Art. 1.009. Clauzele considerate nescrise. (1) Este considerată nescrisă clauza prin care, sub sancțiunea desființării liberalității sau restituirii obiectului acesteia, beneficiarul este obligat să nu conteste validitatea unei clauze de inalienabilitate ori să nu solicite revizuirea condițiilor sau a sarcinilor.

(2) De asemenea, este considerată nescrisă dispoziția testamentară prin care se prevede dezmoștenirea ca sancțiune pentru încălcarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) sau pentru contestarea dispozițiilor din testament care aduc atingere drepturilor moștenitorilor rezervatari ori sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri.

Art. 1.010. Confirmarea liberalităților. Confirmarea unei liberalități de către moștenitorii universali ori cu titlu universal ai dispunătorului atrage renunțarea la dreptul de a opune viciile de formă sau orice alte motive de nulitate, fără ca prin această renunțare să se prejudicieze drepturile terților.

^[1] N.r. Credem că, dintr-o eroare de redactare, a fost omis cuvântul „ulterior”, din ansamblul reglementării acestei instituții deducându-se însă faptul că situațiile imprevizibile și neimputabile beneficiarului trebuie să intervină „ulterior acceptării liberalității”.

Capitolul II. Donația

Secțiunea 1. Încheierea contractului

Art. 1.011. Forma donației. (1) Donația se încheie prin înscris autentic, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Nu sunt supuse dispoziției alin. (1) donațiile indirecte, cele deghizate și darurile manuale.

(3) Bunurile mobile care constituie obiectul donației trebuie enumerate și evaluate într-un înscris, chiar sub semnătură privată, sub sancțiunea nulității absolute a donației.

(4) Bunurile mobile corporale cu o valoare de până la 25.000 lei pot face obiectul unui dar manual, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Darul manual se încheie valabil prin acordul de voințe al părților, însoțit de tradițiunea bunului. *[R.A.: art. 813 și art. 827 C. civ. 1864]*

Legea de aplicare: Art. 94. Plafonul valoric al bunurilor mobile corporale prevăzut la art. 1.011 alin. (4) din Codul civil va fi actualizat periodic, prin hotărâre a Guvernului.

Art. 1.012. Înregistrarea donației autentice. În scop de informare a persoanelor care justifică existența unui interes legitim, notarul care autentifică un contract de donație are obligația să înscrie de îndată acest contract în registrul național notarial, ținut în format electronic, potrivit legii. Dispozițiile în materie de carte funciară rămân aplicabile.

Art. 1.013. Formarea contractului. (1) Oferta de donație poate fi revocată cât timp ofertantul nu a luat cunoștință de acceptarea destinatarului. Incapacitatea sau decesul ofertantului atrage caducitatea acceptării.

(2) Oferta nu mai poate fi acceptată după decesul destinatarului ei. Moștenitorii destinatarului pot însă comunica acceptarea făcută de acesta.

(3) Oferta de donație făcută unei persoane lipsite de capacitate de exercițiu se acceptă de către reprezentantul legal.

(4) Oferta de donație făcută unei persoane cu capacitate de exercițiu restrânsă poate fi acceptată de către aceasta, cu încuviințarea ocrotitorului legal. *[R.A.: art. 814-815 C. civ. 1864]*

Art. 1.014. Promisiunea de donație. (1) Sub sancțiunea nulității absolute, promisiunea de donație este supusă formei autentice.

(2) În caz de neexecutare din partea promitentului, promisiunea de donație nu conferă beneficiarului decât dreptul de a pretinde daune-interese echivalente cu cheltuielile pe care le-a făcut și avantajele pe care le-a acordat terților în considerarea promisiunii.

Art. 1.015. Principiul irevocabilității. (1) Donația nu este valabilă atunci când cuprinde clauze ce permit donatorului să o revoce prin voința sa.

(2) Astfel, este lovită de nulitate absolută donația care:

a) este afectată de o condiție a cărei realizare depinde exclusiv de voința donatorului;

b) impune donatarului plata datoriilor pe care donatorul le-ar contracta în viitor, dacă valoarea maximă a acestora nu este determinată în contractul de donație;

c) conferă donatorului dreptul de a denunța unilateral contractul;

d) permite donatorului să dispună în viitor de bunul donat, chiar dacă donatorul moare fără să fi dispus de acel bun. Dacă dreptul de a dispune vizează doar o parte din bunurile donate, nulitatea operează numai în privința acestei părți. **[R.A.: art. 801, art. 822-824 C. civ. 1864]**

Art. 1.016. Întoarcerea convențională. (1) Contractul poate să prevadă întoarcerea bunurilor dăruite, fie pentru cazul când donatarul ar precedea donatorului, fie pentru cazul când atât donatarul, cât și descendenții săi ar precedea donatorului.

(2) În cazul în care donația are ca obiect bunuri supuse unor formalități de publicitate, atât dreptul donatarului, cât și dreptul de întoarcere sunt supuse acestor formalități. **[R.A.: art. 825 C. civ. 1864]**

Secțiunea a 2-a. Efectele donației

Art. 1.017. Răspunderea donatorului. În executarea donației, dispunătorul răspunde numai pentru dol și culpă gravă.

Art. 1.018. Garanția contra evicțiunii. (1) Donatorul nu răspunde pentru evicțiune decât dacă a promis expres garanția sau dacă evicțiunea decurge din fapta sa ori dintr-o împrejurare care afectează dreptul transmis, pe care a cunoscut-o și nu a comunicat-o donatarului la încheierea contractului.

(2) În cazul donației cu sarcini, în limita valorii acestora, donatorul răspunde pentru evicțiune ca și vânzătorul. **[R.A.: art. 828 C. civ. 1864]**

Art. 1.019. Garanția contra viciilor ascunse. (1) Donatorul nu răspunde pentru viciile ascunse ale bunului donat.

(2) Totuși, dacă a cunoscut viciile ascunse și nu le-a adus la cunoștința donatarului la încheierea contractului, donatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat donatarului prin aceste vicii.

(3) În cazul donației cu sarcini, în limita valorii acestora, donatorul răspunde pentru viciile ascunse ca și vânzătorul.

Secțiunea a 3-a. Revocarea donației

§1. Dispoziții comune

Art. 1.020. Cauzele de revocare. Donația poate fi revocată pentru ingratitudine și pentru neexecutarea fără justificare a sarcinilor la care s-a obligat donatarul. **[R.A.: art. 829 C. civ. 1864]**

Legea de aplicare: Art. 96. Prevederile art. 829 din Codul civil din 1864 nu se aplică în cazul în care copilul s-a născut după intrarea în vigoare a Codului civil.

Art. 1.021. Modul de operare. Revocarea pentru ingratitudine și pentru neîndeplinirea sarcinilor nu operează de drept. **[R.A.: art. 832 C. civ. 1864]**

Art. 1.022. Revocarea promisiunii de donație. (1) Promisiunea de donație se revocă de drept dacă anterior executării sale se ivește unul dintre cazurile de revocare pentru ingratitudine prevăzute la art. 1023.

(2) De asemenea, promisiunea de donație se revocă de drept și atunci când, anterior executării sale, situația materială a promitentului s-a deteriorat într-o asemenea măsură încât executarea promisiunii a devenit excesiv de oneroasă pentru acesta ori promitentul a devenit insolubil.

§2. Revocarea pentru ingratitudine

Art. 1.023. Cazuri. Donația se revocă pentru ingratitudine în următoarele cazuri:

a) dacă donatarul a atentat la viața donatorului, a unei persoane apropiate lui sau, știind că alții intenționează să atenteze, nu l-a înștiințat;

b) dacă donatarul se face vinovat de fapte penale, cruzimi sau injurii grave față de donator;

c) dacă donatarul refuză în mod nejustificat să asigure alimente donatorului ajuns în nevoie, în limita valorii actuale a bunului donat, ținându-se însă seama de starea în care se afla bunul la momentul donației. [R.A.: art. 831 C. civ. 1864]

Art. 1.024. Cererea de revocare. (1) Dreptul la acțiunea prin care se solicită revocarea pentru ingratitudine se prescrie în termen de un an din ziua în care donatorul a știut că donatarul a săvârșit fapta de ingratitudine.

(2) Acțiunea în revocare pentru ingratitudine poate fi exercitată numai împotriva donatarului. Dacă donatarul moare după introducerea acțiunii, aceasta poate fi continuată împotriva moștenitorilor.

(3) Cererea de revocare nu poate fi introdusă de moștenitorii donatorului, cu excepția cazului în care donatorul a decedat în termenul prevăzut la alin. (1) fără să îl fi iertat pe donatar. De asemenea, moștenitorii pot introduce acțiunea în revocare în termen de un an de la data morții donatorului, dacă acesta a decedat fără să fi cunoscut cauza de revocare.

(4) Acțiunea pornită de donator poate fi continuată de moștenitorii acestuia. [R.A.: art. 833 C. civ. 1864]

Art. 1.025. Efectele generale ale revocării. (1) În caz de revocare pentru ingratitudine, dacă restituirea în natură a bunului donat nu este posibilă, donatarul va fi obligat să plătească valoarea acestuia, socotită la data soluționării cauzei.

(2) În urma revocării donației pentru ingratitudine, donatarul va fi obligat să restituie fructele pe care le-a perceput începând cu data introducerii cererii de revocare a donației. [R.A.: art. 834 alin. (2) C. civ. 1864]

Art. 1.026. Efectele speciale ale revocării. Revocarea pentru ingratitudine nu are niciun efect în privința drepturilor reale asupra bunului donat dobândite de la donatar, cu titlu oneros, de către terții de bună-credință și nici asupra garanțiilor constituite în favoarea acestora. În cazul bunurilor supuse unor formalități de publicitate, dreptul terțului trebuie să fi fost înscris anterior înregistrării cererii de revocare în registrele de publicitate aferente. [R.A.: art. 834 alin. (1) C. civ. 1864]

§3. Revocarea pentru neexecutarea sarcinii

Art. 1.027. Acțiunile în caz de neexecutare a sarcinii. (1) Dacă donatarul nu îndeplinește sarcina la care s-a obligat, donatorul sau succesorii săi în drepturi pot cere fie executarea sarcinii, fie revocarea donației.

(2) În cazul în care sarcina a fost stipulată în favoarea unui terț, acesta poate cere numai executarea sarcinii.

(3) Dreptul la acțiunea prin care se solicită executarea sarcinii sau revocarea donației se prescrie în termen de 3 ani de la data la care sarcina trebuia executată.

Art. 1.028. Întinderea obligației de executare. Donatarul este ținut să îndeplinească sarcina numai în limita valorii bunului donat, actualizată la data la care sarcina trebuia îndeplinită.

Art. 1.029. Efecte. Când donația este revocată pentru neîndeplinirea sarcinilor, bunul reîntră în patrimoniul donatorului liber de orice drepturi constituite între timp asupra lui, sub rezerva dispozițiilor art. 1.648. [*R.A.: art. 830 C. civ. 1864*]

Secțiunea a 4-a. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei și donațiile între soți

Art. 1.030. Caducitatea donațiilor. Donațiile făcute viitorilor soți sau unuia dintre ei, sub condiția încheierii căsătoriei, nu produc efecte în cazul în care căsătoria nu se încheie.

Art. 1.031. Revocabilitatea donației între soți. Orice donație încheiată între soți este revocabilă numai în timpul căsătoriei. [*R.A.: art. 937 C. civ. 1864*]

Art. 1.032. Nulitatea donației între soți. Nulitatea căsătoriei atrage nulitatea relativă a donației făcute soțului de rea-credință.

Art. 1.033. Donațiile simulate. (1) Este lovită de nulitate orice simulație în care donația reprezintă contractul secret în scopul de a eluda revocabilitatea donațiilor între soți.

(2) Este prezumată persoană interpusă, până la proba contrară, orice rudă a donatarului la a cărei moștenire acesta ar avea vocație în momentul donației și care nu a rezultat din căsătoria cu donatorul. [*R.A.: art. 938 C. civ. 1864*]

Capitolul III. Testamentul

Secțiunea 1. Dispoziții generale

Art. 1.034. Noțiune. Testamentul este actul unilateral, personal și revocabil prin care o persoană, numită testator, dispune, în una dintre formele cerute de lege, pentru timpul când nu va mai fi în viață. [*R.A.: art. 802 C. civ. 1864*]

Art. 1.035. Conținutul testamentului. Testamentul conține dispoziții referitoare la patrimoniul succesoral sau la bunurile ce fac parte din acesta, precum și la desemnarea directă sau indirectă a legatarului. Alături de aceste dispoziții sau chiar și în lipsa unor asemenea dispoziții, testamentul poate să conțină dispoziții referitoare

la partaj, revocarea dispozițiilor testamentare anterioare, dezmoștenire, numirea de executori testamentari, sarcini impuse legatarilor sau moștenitorilor legali și alte dispoziții care produc efecte după decesul testatorului.

Art. 1.036. Testamentul reciproc. Sub sancțiunea nulității absolute a testamentului, două sau mai multe persoane nu pot dispune, prin același testament, una în favoarea celeilalte sau în favoarea unui terț. [*R.A.: art. 857 C. civ. 1864*]

Art. 1.037. Proba testamentului. (1) Orice persoană care pretinde un drept ce se întemeiază pe un testament trebuie să dovedească existența și conținutul lui în una dintre formele prevăzute de lege.

(2) Dacă testamentul a dispărut printr-un caz fortuit sau de forță majoră ori prin fapta unui terț, fie după moartea testatorului, fie în timpul vieții sale, însă fără ca acesta să îi fi cunoscut dispariția, valabilitatea formei și cuprinsul testamentului vor putea fi dovedite prin orice mijloc de probă.

Art. 1.038. Consimțământul testatorului. (1) Testamentul este valabil numai dacă testatorul a avut discernământ și consimțământul său nu a fost viciat.

(2) Dolul poate atrage anularea testamentului chiar dacă manoperele dolosive nu au fost săvârșite de beneficiarul dispozițiilor testamentare și nici nu au fost cunoscute de către acesta.

Art. 1.039. Interpretarea testamentului. (1) Regulile de interpretare a contractelor sunt aplicabile și testamentului, în măsura în care sunt compatibile cu caracterele juridice ale acestuia.

(2) Elementele extrinseci înscrisului testamentar pot fi folosite numai în măsura în care se sprijină pe cele intrinseci.

(3) Legatul în favoarea creditorului nu este prezumat a fi făcut în compensația creanței sale.

Secțiunea a 2-a. Formele testamentului

Art. 1.040. Formele testamentului ordinar. Testamentul ordinar poate fi olograf sau autentic. [*R.A.: art. 858 C. civ. 1864*]

Art. 1.041. Testamentul olograf. Sub sancțiunea nulității absolute, testamentul olograf trebuie scris în întregime, datat și semnat de mâna testatorului. [*R.A.: art. 859 C. civ. 1864*]

Art. 1.042. Deschiderea testamentului olograf. (1) Înainte de a fi executat, testamentul olograf se va prezenta unui notar public pentru a fi vizat spre neschimbare.

(2) În cadrul procedurii succesoriale, notarul public procedează, în condițiile legii speciale, la deschiderea și validarea testamentului olograf și îl depune în dosarul succesoral. Deschiderea testamentului și starea în care se găsește se constată prin proces-verbal.

(3) Cei interesați pot primi, după vizarea spre neschimbare, pe cheltuiala lor, copii legalizate ale testamentului olograf.

(4) După finalizarea procedurii succesoriale, originalul testamentului se predă legatarilor, potrivit înțelegerii dintre ei, iar în lipsa acesteia, persoanei desemnate prin hotărâre judecătorească.